

STOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvezemati nedelje in praznike.

Inserati: do 30 petit vrt 2 D, do 100 vrt 2 D 50 p, večji inserati petit vrt 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 1 D; Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravljanje „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafleva ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 304.

Uradništvo „Slov. Naroda“ Knafleva ulica št. 5, L nadstropje

Telefon št. 34.

Bepis sprejema te podpisana in zadostno izračovana.

Rokopis se ne vrača.

Posamezna številka:

v Jugoslaviji od 4-6 str. po D. 1'50, 8 in več

2 D. V inozemstvu 4-6 str. 2 D., 8 in več po 3 D.

Poštnina plačana v gotovini.

Slovenski Narod velja:	V Jugoslaviji		V inozemstvu
	v Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	Din 240—	Din 240—	Din 360—
6	• 120—	• 120—	• 180—
3	• 60—	• 60—	• 90—
1	• 20—	• 20—	• 30—

Pri morebitnem povlačenju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročnici naj pošljajo v prvih naročnino vedno po nakaznič.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

V razmišljajevem vsem!

Pod zaglavjem »Od ujedinjenja do danes« je priobčila beogradská revija »Pokret« v svoji 3. številki velezanimiv članek, vreden, da se ž njim seznaniti tudi naša javnost.

Članek se glasi:

Nedavno tega je v narodni skupščini neki slovenski poslanec protestiral proti temu, da morajo tudi Slovenci služiti v vojski na jugu. Tam vlada malarija, tako se je pritoževal dobrí mož, a Slovenci na to neprijetnost niso navajeni!

V resnici pa naši Alpinci, kakor se zdi, niso tako mehki in neodporni, kakor bi se moralno misliti po tožbah tege njihovega poslanca. Pod Avstrijo so njihove polke nazivali »zelezne« in v vojni so to ime upravičili: Na Dnjestr, v močvirjih gališčih, v Karpatih, v belneških ravninah, v skalah in prepadih Albanije, na zadnje pa tudi v arabskih puščavah — ker tudi tu so bili, kjer so branili Padišahovo oblast nad Palestino, Sirijo in Mezopotamijo proti stremljencem arabskega kralja Huseina. Alah naj mu bode milostljiv, bil je namreč naš zaveznik. — In nikdar se ni čulo, da so bežali — pred komariji. In vendar, gotovo je, da so danes vsi na strani svojega poslanca, ki jih poskuša osvoboditi nevarnosti malarije, ako treba tudi za ceno evakuacije Makedonije. Iz istih razlogov bi seveda jutri evakuirali Hercegovina in severno Dalmacijo, a ne bilo bi potreba močnejših razlogov niti za evakuacijo Bosne in Slavonije, Voivodine in Hrvatske, vse do Sotle, do meje slovenske dežele, ne mislec pri tem, da bi lahko ta »dežela« doživelja potem tudi tragikomčno usodo včerajšnje »reške države« ... Isti slučaj je tudi z Radicevimi Hrvati: Tudi oni so prepričani, da se je z ujedinjenjem hrvatski narod zapletel v težkoče, brez katerih bi lahko živel mirne duše. Po Radicevih besedah bi imeli miroljubni Hrvati, ki od nikogar ne zahtevajo ničesar drugega, kakor svojo neodvisnost, same prijatelje. Tako pa, kakor je danes, morajo trepetati za svoje meje in se prepričati s svojimi brati Bolgari — na ljubo Srbo... Morda bi bila to istina, ako bi Hrvati živeli nekje v Islandiji ali na Aleutskih otokih. Toda oni so zavzeli poto, ki vežejo Jadran s Podonavjem, zato morajo biti zadosti močni, da sami ostanejo gospodarji teh potov, ali pa morajo, odpovedujuč, se neodvisnosti, prepustiti to skrb drugim. Že pred 800 leti so bili prisiljeni spreteti to drugo alternativo. In del hrvatskega naroda je prišel pod oblast beneško, drugi pa v zajednico z Madžarsko. Ta zajednica se je, kakor je znano, v teku sto-

letij razvijala tako, da so se Hrvati končno našli v zajednici z Avstrijo, s Češko in s celim rimskim cesarstvom nemške narodnosti.

Kako dobro so se tu počutili, je razvidno iz obupnih načrtov Petra Zrinjskega, ki je prišel do zaključka, da je edini spas Hrvatske — sultan in Turčija. Dasi hrvatski narod od nikogar ni zahteval ničesar, vendar je stoljetja in stoletja krvavel po Španiji in Rusiji, po Belgiji in Italiji, po Franciji in Nemčiji in celo v Mehiki. Tem nezahtevanim avanturam bi ne bilo konča, ko se jutri uresniči Radicev sen, to je da Hrvati, oddovijviš se od Srbov, zopet padejo pod tuji jarem. A to bi bilo nelzbežno, ker bi pacifistično kmetska republika pomenjala enostavno objavo, da so hrvatske zemlje na razpolago onemu, ki prvi nastopi, da jih vzame.

Niso brez slično naivnih iluzij niti Srbi. Tudi v naši javnosti se često čujejo glosovi, da smo pojmovali narodno ujedinjenje preširokogrudno in da so naše državne meje pomaknjene predaleč na Muro in Karavanke, kjer si jih nikdar ni želeta fantazija niti enega Srba. Po tem mišljenju bi bila ta država močnejša, aki bi bila manjša po obsegu: ne imela bi številnih težkoč, ki nam v sami državi zabranjujejo nolet, istočasno pa rušijo in otežavajo dobre

odnose z najmočnejšimi našimi sosedji. A čemu to? Na ljubo zapadnih naših bratov, ki so se bratstva že naveličali.

Predvsem je takšno resoniranje danes že mnogo prekasno. V drugem oziru pa je, vzeto z najožjega stalšča izključno srbskih interesov, docela pogrešno. Res je, to je treba priznati, da smo si s tem, da smo uvedli v državno skupnost tudi Hrvate in Slovence, načeli, kako bi mogli biti izolirani. Ali nismo dobrih in sigurnih zaveznikov? Ali nismo močni in velikih prijateljev? Ce smo mi torej izolirani, so izolirane tudi druge države v Evropi.

Zunanji minister je dalje ugovarjal oponziji, da bi bile Francija in Anglia naši državi po podpisu sporazuma in sedaj nerazpoloženi. Ta očitek je osnovno netočen. Angleška vlada ni nikdar in v njejem tudi v momentu sklenitve sporazuma pokazala svojega nerazpoloženja, ni pokazala, da bi bila manj prijateljsko razpoložena kakor prej. Sporazum o Reki je bil skoraj istočasno sklenjen, ko je francoski parlament odobril kredit 300 milijonov frankov za obnovbo in za reorganizacijo naše vojske.

Iz tega lahko videte kako netočne so trditve oponzije. Točne so trditve v tem izročju, da je bil naš položaj slab, ko je bila nevarnost, da nam Francija in Anglia odrečete vsako uslužbo. Resnčna je dalje konstatacija, da ob sklenitvi sporazuma Italija še nikdar ni bila mednarodno tako močna, še nikdar tako edinstvena, še nikdar tako složna, tako samozavestna ter vživajoča med narodom, splošno zaupanje kot sedaj, na eni strani prizna minister, da je bil naš položaj slab in da ni bilo iz tega težkega položaja druga izhoda, kakor, da smo upoštevajoč našo državno intereso sklenili sporazum z Italijo, ter tako edstranili vse težkoče. S sporazumom z Italijo je vzpostavljena povojna atmosfera, da se vse ono, kar se ima še rešiti z Italijo, reši na dobril podlagi. V tem trenutku zbirujete dve komisiji, ena v Beogradu in druga na Sušaku, ki imata razpravljati važna sporna vprašanja med obema državama. Komisija v Beogradu razpravlja trgovinsko pogodbo in komisija na Sušaku se poča z rešitvijo meja okoli Reke. V kratkem se sestane še treta nova komisija, ki ima razpravljati vprašanje naše delitvene razmejilive napram Italiji in upam, da se tudi to vprašanje za nas povoljno reši.

S tehničnega stališča je zunanj minister nato zavrnil očitek oponzije, da bodo imeli italijanski uradniki in italijanski parniki gotove privilegije v nam odstavljenem reškem bazenu. Minister konstata, da so italijanskim ladjam v slučaju prenapolnitve reškega pristanišča, ki nima skladšči v bazenu na razpolago naša skladšči v bazenu, če so prezračna in da smo v bazenu pristajati tudi italijanske ladje. Obratno imajo tudi naši parniki pravico pristati v ostalem reškem pristanišču in založiti blago v skladšči, če so naša prenapolnjena.

Zunanji minister je dalje odgovarjal na vprašanja posl. dr. Hohnječa, kaj je s Francijo, da soglaša s sporazumom in zakaj je bil odprlikan francoski poslanik. Zunanji minister je na to vprašanje kratko odgovoril:

»Francoska vlada kot vse druge priljubile vlade, in francoska vlada v prvi vrsti, so bile obveščene o sporazumu ter francoska vlada nam čestitala, ko je bil sporazum sklenjen. Odprlikan francoski poslanik iz Beograda je bil rešen že pred meseci in nima nobene zveze s tem sporazumom.«

Na kaj mislite? je vprašal Krag. Toda poročnik ni odgovoril, preveč je bil zatopljen v pogled na psa in neznanca v sobi.

Naenkrat je »zločinec« dvignil glavo, da sta mu lahko zrla v obraz. Imel je objokana lica.

V tem trenutku se je poročnik zganil, kakor da bi bil zadet ob kroglo. Bil bi padel, aki bi ga detektiv ne bil pravočasno vjel v svoje roke. Bil je bled kakor stena.

Iz koče se je zaslil v srce segajoč krik.

Vrata so se odprla in v tistem trenutku je šeles in ūm v gozdnu pričkal, da išče v njem zavetja neznan človeka.

Zupan je jadro protikel pred hišo.

»Lopov nam uteče,« je zakričal.

Krag je dvignil svoj revolver.

Med drevjem je bilo videti bežečega človeka,

ki je s silno brzino tekel po mehkih, mahovitih gozdnih tleh.

Krag, ki je bil izborni strelec, je hotel baš sprožiti, ko se je policijski poročnik okrenil njeve roke.

»Za božjo voljo, ne streljajte,« je zaklical brez sape. »Saj ni zločinec.«

Bežeči neznanec je v tem hitru tekel preko ceste.

Tankaj ob drevesu je bl'o naslonil katerega je zasedel. Z blažno brzino

odpeljal. Hipoma jim je zginil izpred

Sedaj je stopil k njima župan in porogljivo dejal:

»Vi Norvežani ste komični ljudje. Najprvo ščete koga in ko ga najdete, ga pustite uteči. Kaj naj to pomeni?«

»To pomeni,« je odgovoril policijski poročnik,

»da smo se zmotili v osobi.«

»Ali ste spoznali zločinca?« je vprašal Krag.

»Seveda,« je odgovoril poročnik, »spoznal sem njo!«

»Njo!« je izrazito povdarjal.

XVII. poglavje.

All je živa ali mrtva?

Policijski poročnik se je vedel tako čudno in kar je rekel, je zvenelo tako neverjetno, da sta bila detektiv in župan kar okamenela ter se presečeno spogledovala.

Poročnik je bil zelo bled in se je tresel na vsem telesu. Asbjörn Krag ga je še vedno držal v svojem objemu. Nato pa se mu je iztrgal, ga zgrabil ob členku in krčevito držal njegov revolver.

Očvidno je hotel preprečiti, da bi streljal na begunci. Niti za hip se ni domisil, da je njegovo lastno življenje v nevarnosti, ker se je postavil pred smrtonosno cev Asbjörna Kraga. In pri tem

je bil zelo preplašen in zmeden mrmljal.

»Za Boga svetega, Krag, ali ne veste, kaj bi skoraj storili? Skoraj bi jo bili ustrelili!«

»Koga?« je hripavo vprašal Krag ter ga odrihl od sebe.

»Njo!« je kratko odgovoril policijski poročnik.

Krag je napol jezno, napol v zadregi zmajal z glavo in zrla na pot, kjer je ubežnik v tem trenutku izginil med jesensko žoltimi drevesi. Sreno je pogledal policijskega poročnika in ga vprašal:

»Ali je morda vaše mnenje, da bi ne zasledovala begunci?«

»Pač, pač!« je vzkliknil policijski poročnik.

Asbjörn Krag se je zasmjal. »Njegov smeli je bil poln jeze in ogorčenja. Župan se je okrenil in motril oblake, ki so se podili po nebesem svodu. Iz kretanj njegovih ramen se je dalo sklepati, da ga je nekaj tam gorji prav živo zanimalo.«

Krag je prijel policijskega poročnika za roko in mu nujno svetoval: »Iztreznite se vendar!«

In na ubogega policijskega poročnika je Krag pogled takoj učinkoval, da se je res zavedel.

»Oprostite,« je dejal, »toda jaz sam ne vem, ali sem videl živega ali mrtvega človeka.«

»All imate v mislih človeka, ki je pravkar pogbenil?« je vprašal Krag. »Ta je bil živ in poskušen, o tem vas zagotavljam.«

Poročnik je prikmal in zrl dol na cesto. Spreletela ga je mrzlica.

Asbjörn Krag je to opazil in ga vprašal: »Česa se bojite?«

Parlamentarna situacija.

Neenoten nastop opozicije. — **Demantti o obnovi demokratsko-radikalne koalicije.**

— Beograd, 20. februar. (Izv.) Parlamentarni krogi so takoj pri glasovanju opazili neenoten nastop opozicije v narodni skupščini. Vaš dopisnik je snotu skušal dobiti od uglednih parlamentarcev točnejša pojasnilja. Načelnik zemljoradniškega kluba Voja Lazić mu je na zadnjem vprašanju kratko izjavil: »Imamo svoj politični pravac, oni drugi (ostala opozicija) svojega, 2 vidiška svojega strankarskega programa in svoje parlamentarne taktike smo ostali v zbornici.« Ugleden demokratski parlamentarec je zatrjeval vašemu dopisniku, da je nastop demokratskega kluba sledil iz taktičnih razlogov in so proti sporazumu glasovali oni, ki so ostali v zbornici. V današnji »Pravdi« Izjavila dr. Korošec, da so bile demokratom dana svobodno roko glede glasovanja.

Objektivni opazovalci parlamentarne življnosti so edini v sodbi, da pomenijo včerajšnje glasovanje delno razbistrenje položaja in so nekateri naglašali, da je močno dvojno:

1.) da je obstoja nesporazum v ustaviti opozicionalnega bloka in 2.) da radiči na tajen način skušajo forisati pogajanja z demokratom za obnovi demokratsko-radikalne koalicjske vlade.

Slednjo eventualnost današnja »Demokratična«, glavni organ demokratske stranke, najboljeje demantira. Objavlja kratko izjavlo, ki zavrača trditve včerajšnjega radikalnega glasila »Vremena«, da se imajo pričetki pogajanja med radikalji in demokratom. List veli:

»Po naših informacijah, dobavljenih od vodstva demokratske stranke in poslanika sklega klubu pomenja vest »Vremena« večno intrigo, katero se poslužuje radiči, da povzročijo zmedenost in nezaupanje pri zastopniku opozicionalnega bloka. Demokratska stranka, pravilno uvažajoč interese našo države, ki so od dne do dne bolj ogroženi radi nešrečnega rožima g. Pašića, vodi pogajanja samo s strankami opozicije. Demokratska stranka noči in jutri ogroženi državni interesu tudi ne dopušča, da bi sprejela kakršnokoli razpravo o obnovi koalicije z radiči.«

Demokratice tako pogajanja odklanjajo, čeprav bi se jih mogoče želela g. Pašića »Vremenu«.

Ministrski predsednik g. Pašić se je včeraj po končani seji v svojem klubu razgovarjal nad eno uro s posavnimi člani vladne in predsednikom narodne skupščine. V glavnem je bila razprava o obtožbi bivšega pravosodnega ministra dr. Markovića. Ker se je g. Pašić zadnje dni posrečilo vzpostaviti popolno disciplino v klubu, je zato, da predlog opozicije na obtožbo dr. Markovića v limiti v zbornici odločil. Po informacijah iz radičnih krogov je vladna pravljiva v priznanih mestih najprej rečela državni proračun in za tem najnujneši zakone, tako zakon o invalidih in zakon o sodnikih. Nekateri radiči razmisljajo umestnost razpusta narodne skupščine in razpisa novih volitv.

Poincaré pred padcem!
Naraščanje nezadovoljstva radi padca franka.

— Rim, 20. februarja. (K.J.) »Tribuna« javila iz Pariza, da je položaj ministrskega predsednika Poincaréja zelo omajan. Za njegovega naslednika smatrajo predsednika reparacijske komisije Barthouja.

— Pariz, 20. februarja. (Izv.) Vsa politična javnost pričakuje neposredni padec Poincaréjevega kabinka. Radi katastrofalnega padca francoskega franka je javnost ogrožena proti Poincaréju, ker ga smatra za nesposobnega zaježiti rapidni padec. Vodilni listi so začeli ostro napadati političnega ministrskega predsednika. Radi padca franka konstatirajo zopetno povišanje cen živiljskim potrebnim. Pred trgovinami stojijo dolge kolone kupcev, ki skušajo povsod vse pokupiti.

— London, 20. februar. (Izv.) Londonski politični krogi računajo z načelno spremembu francoske zunanjne politike za slučaj Poincaréjevega padca.

Stavka pristaniških delavcev v Angliji.
Delo popolnoma počiva. — Stavka se razširja.

— London, 19. februarja. (Wolff.) Radi stavke počiva delo v vseh pristaniščih. Nekateri člani organizacij, ki niso interesirane na stavki, so se po navodilih voditeljev pridružili stavkujočim. Voditelji stavkujočih organizacij groze, da razširijo stavko na špedičijski, transportni in tramvajski promet.

— London, 19. februarja. (Havas.) Listi kratko konstatirajo, da je obrat v vseh britanskih pristaniščih ustavljen.

— London, 19. februarja. (Izv.) Stavka pristaniških delavcev se je poostrial. V Londonu je stopilo 400 šoperjev v stavko. Število delavljivih pristaniških delavcev znaša še 3000. Minister Wodgewod je sklical posebno komisijo, da se posvetuje, kako organizirati aprovizacijo mest in pristanišč v slučaju dolgotrajne stavke. Mesto je treba preskrbeti z velikimi zalogami živil. Stavkujoči so včeraj prevrnili več vozov zmrzlega mesa. Dopoljnje prehrana Londona je pa ogrožena.

Gospodarska in finančna kriza na Madžarskem.

Madžarski parlament proti finančnemu ministru. — **Odstop finančnega ministra.**

— Budimpešta, 20. februarja. (Izv.) Narodni skupčini je včeraj predložil finančni minister vrsto zakonskih predlogov o ukrepih za stabilizacijo madžarske krone in za preprečitev nje rapidnega padca. Predložen je bil tudi pooblastilni zakon za pobiranje 10% povisila na dohodninski daveli kot prispevki k notranjemu posloju. Finančni minister Kallay je skušal med viharnimi protesti in ugovori opozicije utemeljevati svoje predloge.

— Budimpešta, 20. februarja. (Izv.) Na včerajšnji seji narodni skupčini je prišlo ob prilici debat finančnih zakonov do ostrega konflikta med opozicijo in finančnim ministrom. Celokupna opozicija je včerajno napadla sedanjega nepovoljnega sporazuma z Italijo. Kaj pa je rekel takega, da se je dr. Drinković, dasič Hrvatske zajednice in torej hrvatske opozicije, tako zameril klerikalcem. Trdil je, da je danes Italija izrabila našo notranjo slabost. »Od našega notranjega položaja, od naše notranje borbe, od naše notranje slabosti zavise žrtve, o katerih je govoril g. minister notranjih del. Tudi za rapaljsko pogodbbo ne smemo obdolžiti poideine osebe, marveč notranje stanje, našo slabost in našo slabost.« Tako pesem ne slišijo naši klerikalci radi, ker se zavedajo, da spadajo sami med glavne krive notranje slabosti in neslove, torej med posredne činitelje, ki so povzročili sedanje kanitulacijo pred Italijo.

— Budimpešta, 20. februarja. (Izv.) Finančni minister Kallay te z ozrom ne dosegke v narodni skupčini in radi odstopa skupčini proti neletovim finančnim predlogom predložil danes zvezek avto odstopa ministru predsedniku, ki je ta odstop vzel na znanje ter noveril našemu vodstvu finančnega ministra ministrata trgovine in industrije Lászlómu Valku.

— Budimpešta, 20. februarja. (Izv.) Dan zavrniti novi zvezek objavlja za petek teden poročilo o pomembni obtožbi bankrovev za 84.800.000 krov. Državne potrebičine so se povzale za 15 milliard.

REVIZIJA TOVARNIŠKEGA ZAKONA V SVICI ODKLONJENJA.

— Cury, 19. februar. (Izv.) Včeraj se je vrnilo v Švici ljudsko glasovanje o reviziji člena 41. tovarniškega zakona, po katerem bi se smel za dobro treh let tedenski delovni čas podaličati od 48 na 54 ur. Predlog je bil odklonjen z večino 115.000. Delavska agitacija je naglašala, da donuči sedanjem zakonu delo na teden do 52 ur in da to zadošča, da torej nikakor ni potreba podaljšanja za 2 ur na teden, ker tudi splošni gospodarski položaj ni tako slab, kakor ga slika tovarnarji. Slednji pa trdijo, da je zvišanje producije neobhodno potrebno za konkurenco na tržišču, sicer so je bilo upadanje švicarske industrije, ki bi imela za posledico nezaposlenost.

— Cury, 19. februar. (Izv.) Včeraj se je vrnilo v Švici ljudsko glasovanje o reviziji člena 41. tovarniškega zakona, po katerem bi se smel za dobro treh let tedenski delovni čas podaličati od 48 na 54 ur. Predlog je bil odklonjen z večino 115.000. Delavska agitacija je naglašala, da donuči sedanjem zakonu delo na teden do 52 ur in da to zadošča, da torej nikakor ni potreba podaljšanja za 2 ur na teden, ker tudi splošni gospodarski položaj ni tako slab, kakor ga slika tovarnarji. Slednji pa trdijo, da je zvišanje producije neobhodno potrebno za konkurenco na tržišču, sicer so je bilo upadanje švicarske industrije, ki bi imela za posledico nezaposlenost.

— Cury, 19. februar. (Izv.) Revizijo je bilo 311.099 glasov, proti reviziji 429.700.

POTOVANJE ROMUNSKE KRALJICE V RIM.

— Rim, 19. februarja. (Izv.) Romunska kraljica Marija, ki biva sedaj na Malti, je nanaglomo odpotovala nazaj v Rim. Listi pa povratak komentirajo tako, da gre v prvi vrsti za zaroko italijanske princesse Mafalde s romunskim princem Nikolajem. Pojavile so se nekatere težkoće pri poroki, ker italijanska kraljevska rodbina ne želi, da bi Mafalda prestopila v pravoslavlje.

NEMIRI V SOFIJI

Boji z anarhisti.

— Beograd, 20. februarja. (Izv.) Ljubljanski objavljajo iz Sofije doslej že ne potrjena poročila o spopadih med vladnimi organi in anarhisti. Ustreljenih je bilo več oseb.

— Trst, 20. februarja. (Izv.) Iz Sofije 19. t. m. poročajo italijanski listi: Policijske oblasti so doznale, da se ima vršiti v neki hiši predmetna tajno zborovanje anarhistične stranke. Policija je hišo obklopila, ter pozvala zborovalce, da se udujajo. Anarhisti so kratko odgovorili s streli iz pušč. Ustreljena sta bila en orožnik in en policijski uradnik. Med strelijanjem je bila zažgana hiša, nastal je požar. Anarhisti so povečani pobegnili, trije so bili arretirani in pozneje so našli med razvalinami tri sežgana trupa. Policija je imela v tem konfliktu dva mrtva in 6 težko ranjenih. Izvedenih je več arretci.

— VELIKA ŽELEZNISKA NE-SREČA PRI LUDWIGSTADTU

Vlak treščil z mosta na stanovanjska poslopja.

Is Gottsch in Nemčiji poročajo o strahoviti nesreči, ki se je prigodila dne 19. t. m. pri Ludwigstadt. S 30 metrom visokega železniškega mostu je s polno paro vozeči tovorni vlak skočil na mestno stanovanjsko poslopja pod mostom. Nad 20 tovornih voz je treščil s strahovitem trulčem na cesto. Trije vozovi so padli naravnost na poslopja, ki so bila popolnoma uničena. Eden vozov je obtičal na strelji nekega poslopja. Od prehvalcev ni bil nihče poškodovan ali ubit, nasprotno pa, kot je do sedaj znano, so bili trije spredovski pri nesreči usmrteni. Vlakodvod je v kurju s pogrešo in stanovanjsko pokopana med razvalinami.

Vlakodvod je popolnoma razbitih. Padec vozov v globino je povzročilo v mestu pravcati potres in prebivalstva se je pri groznom trulču polstila velika panika.

Berlin, 19. februarja. O železniški katastrofi pri Ludwigstadtu poročajo sledče podrobnosti: Lokomotiva je skočila preko ograje v globino. Prvi šest voz je teklo dalje in končno se so ustavili na progi. Naslednji vozovi pa so treščili goreči po levem in desni z mosta v mestecu. Ogenj je nastal, ker se je radi izredne hitrosti vlaka vnoč več vagonovih osi. Most je bil v zelo slabem stanju in so ga baš popravljali. Vlak, ki je treščil v globino, je vozil živila iz Italije v Nemčijo.

Politične vesti.

— Clericali in dr. Drinković. Daneski seji narodni skupčini je prisojil predlog finančnih zakonov do ostrega konflikta med opozicijo in finančnim ministrom. Celokupna opozicija je včerajno napadla sedanjega nepovoljnega sporazuma z Italijo. Kaj pa je rekel takega, da se je dr. Drinković, dasič Hrvatske zajednice in torej hrvatske opozicije, tako zameril klerikalcem. Trdil je, da je danes Italija izrabila našo notranjo slabost. »Od našega notranjega položaja, od naše notranje borbe, od naše notranje slabosti zavise žrtve, o katerih je govoril g. minister notranjih del. Tudi za rapaljsko pogodbbo ne smemo obdolžiti poideine osebe, marveč notranje stanje, našo slabost in našo slabost.« Tako pesem ne slišijo naši klerikalci radi, ker se zavedajo, da spadajo sami med glavne krive notranje slabosti in neslove, torej med posredne činitelje, ki so povzročili sedanje kanitulacijo pred Italijo.

— Vestni koglici med radiči in demokratami. »Vreme« piše: Kakor smo izvedeli, se že sondira teren za rešitev sedanje politične krize. Vrše se pogajanja med zastopniki demokratov in radičalov v svrhu obnovitve radičalno-demokratske koalicije. V kombinaciji se jemlje ves demokratični klub in ne samo Pričebičevičeva skupina. Vesti o teh pogajanjih so zlasti vznemirile klerikalne Slovence, iz katerih vrst se čujejo besede velike ogroženosti radi tega postopanja demokratov, ki delujejo na obnovi radičalne demokratske koalicije, obenem pa snujejo onozicionalni blok. Ta pogajanja bodo, skočili konkretno obliko, vsekakor prislije dr. Korošca, da spremeni svojo orientacijo.

— Naša svobodna cena v Solunu. Iz Beograda je odnotovala v Solun naša delegacija, ki ima načelo, da dočoli meje naši coni v solunskem pristanišču in da ukrene vse potrebno za vzpostavitev parobrodne, železniške, postne in carinskega prometa. Predsednik te delegacije je Sava Šoštarić, načelnik generalne direkcije carin.

— Jugoslovenske reparatione. Ministrski svet se je te dni pečal s poročilom našega komisije, ki se je vrnila iz Nemčije in ki je sporočila, da Nemčija odklanja jugoslovenske reparatione. Beogradska vlada je sedaj prejela obvestilo, da se ne bo obnovi radičalne demokratske koalicije, obenem pa snujejo onozicionalni blok. Ta pogajanja bodo, skočili konkretno obliko, vsekakor prislije dr. Korošca, da spremeni svojo orientacijo.

— Novi član beogradске akademije znanosti. Akademija znanosti v Beogradu je na svoji včerajšnji skupščini izvolila za redna člana univ. prof. Mihaljevića. Beograd in kiparja Ivana Međurića in za dopisnike Člane dr. Ferdo Šišića, univ. profesora v Zagrebu, prof. Kačerja, voditelja muzeja v Sarajevu, književnika Ivo Vojnovića in pesnika Jovana Dučića.

— Jugoslovenske reparatione. Ministrski svet se je te dni pečal s poročilom našega komisije, ki se je vrnila iz Nemčije in ki je sporočila, da Nemčija odklanja jugoslovenske reparatione. Beogradska vlada je sedaj prejela obvestilo, da se ne bo obnovi radičalne demokratske koalicije, obenem pa snujejo onozicionalni blok. Ta pogajanja bodo, skočili konkretno obliko, vsekakor prislije dr. Korošca, da spremeni svojo orientacijo.

— Prošnja za okupacijo Skadra. Beogradski listi poročajo: Z ozirom na to, da vlada v Skadru glad, pomanikanje in brezposebnost in ker je zavladal v mestu popoln kaos, so ugledni mestni prebivalci sklenili v dogovoru s plemem Miriditom, ki žive v bližnji okolici, poslati posebno deputacijo v Beograd, ki naj naprosi jugoslovensko vladno, da podaljša takoj svojo vojsko v Skadar in da pošte tako pojavi vodnikom. Deputacija je v nedeljo odšla iz Skadra.

— Grčija razširila svoj mornariški program. Grška vlada je naročila svojemu rimskemu zastopniku, da izposluje od ravnikov v Rimu bivajoče mednarodne konference razorezovanja dovoljenje, da Grčija izvede mornarični program, ki si ga je stavila leta 1914. Glasom tega programa bi Grčija zgradila več oklopnic, križark in malih bojni ladij. Grško javno mnenje zelo pritska na vlado zaradi tega programa, ki pa ima svojo glavno zapreko v finančni strani, ker je sedanje mednarodno kreditno stanje nepovoljno za večji grški vojni kredit.

Julijska Krajiná.

— Iz Gorice. Italijani so poslali v javnost čisto napačno poročilo o udeležbi pri občinskih volitvah v goriškem mestu. Ni res, da se je udeležilo volitve do 70 odstotkov volilcev, marveč od

RUSKI BEGUNCI

Iz poročila v pomoč ruskim beguncem s strani Društva narodov posmemamo, da pojava nad 100.000 russkih otrok ljudsko šolo in nad 15.000 russkih mladenčev vseudišča v raznih evropskih deželah. Omrežje ruskih šol je v slovanskih deželah in v Rusiji sosednih načinost. Češkoslovaška in Jugoslavija trudita na leto 20 milijonov zlatih frankov za vzdrževanje in podporo russkih beguncov. V teh dveh državah je največ russkih šol. Poleg teh so begunske šole v Nemčiji, Franciji, Poljski in Litvinski. 32 vlad se je sporazuelo glede vzorca kientitnega certifikata za russke begunce, da se jim olajša pri iskanju dela pot po določenih državah. Ker pa v vseh državah Evrope vladajoča brezposeljenost na problem otežujejo, se skuša tok izgraditi Russov namerni proti Ameriki. Položaj russkih beguncov se je sicer znatno zboljšal, vendar pa je še zelo žalosten. Društvo narodov je sklenilo napraviti vse vlad, naj pomagajo nadkomisarju za begunstvo, kakor so to delalo doslej. Pozivajo se tudi države, da preskrbe vse mogoče olajšave onim beguncem, ki se bodo vrnili v svojo domovino.

Razne stvari.

* Stenografska na Bavarskem oblagaten predmet. Povodom pravljene 155 rojstnega dne Gabesberga v Monakovem te ministralni ravnatelji dr. Melher zborovalcem nasnanih in sicer imenom načinovnika ministra, da se izdeluje naredba, po kateri bo od Velike noči letašnjega leta dalje stenografska v vseh bavarskih državilih viših uradnih zavodnih oblagaten predmet.

Zaloge klavirjev in pianinov
naiboljši tovarni Bösendorfer, Czapek, Ehrbar, Höxli, Schweighofer, Originali, Stingl itd.
Tudi na obroke.

Jerica Hubad, roj. Dolenc, Ljubljana,

Hilberjeva ulica Številka 5.

„Color“, naiboljša, neškodljiva BAR-VA ZA LASE.
Glavna zaloge drogerija A. KANC, Ljubljana. — Raz. Ljubljana, Kraja Petra trg 3
pošilja tudi po pošti. 2922

Pisemski papir
v mapah in škatljeh na drobno in debelo priporoča
Narodna knjigarna,
LJUBLJANA, Prešernova ulica 7.

Jugosl. importno in eksportno podjetje
ING. RUDOLF PECLIM.
stroji za vsako industrijo, lesno in kovinsko; poljedeljski stroji in orodje; lokomobile in motorji; vse v slatkine; veletrgovina železa za stavbene in konstrukcijske svrhe. — To varna poljedelskih strojev, livanja za železo in kovine F. FARIC izdeluje vse predmete iz litlega železa v vse možnosti in velikosti točno po modelih, armature iz medi in kovin za vsako potrebo.
Tel. Inter. 82. MARIBOR, Trubarjeva ul. 4. Tel. Inter. 82.

Tužnim srcem naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubi in dragi oče, last, stari oče itd.

univ. prof. dr. Leopold Heyrovský

profesor rimskega prava na Češki Univerzi v Pragi, predsednik akademije znanosti itd.

izdihnil svojo blago dušo po dolgi in mučni bolezni dne 18. februarja 1924.

Pogrebna svečanost se bode vršila v krematoriju v Pragi v četrtek, dne 21. t. m. ob 15-ih, kjer se bode nato po želji blagopokojnikovi truplo upeljilo.

PRAGA—TRST, 20. februarja 1924.

Redbini Heyrovský in odvetnik dr. Egon Staré.

* Voda dražja od vina. Madžarska vlada je razpustila občinsko upravo v Budimpešti, ker je bilo njen gospodarstvo skrajno škandalozno in neumno. Tako je danes v Budimpešti, da je vsled konzumacije davalčne voda dražja od vina.

* Koliko smo francoski Slovek v svojem življenju. Po poročilih parlanske zdravniške akademije se ceni, da porabi Slovek do svojih 70 let 250 kvintalov kruha, 180.000 kilogramov mesa, 15.000 jajc, 6000 kg rib in 25.000 litrov tekočin ne glede na orgomske množine zelenjav, sira, sadja, soli potrebuje 1750 kg. Poročilo ima pred očmi francoskega mestnega Slovaka. Po drugih krajinah ne pridejo v počet rabe in tako koliko meseca.

* Edisonova 77 letalca. Dne 18. tm. je dosegel Edison znani izumitelj svoje 77 leta. Pravi, da misli živeti še deset let. Ne verjam, da bi brezčlena telefonija pregnala brezčeno telegrafijo, ali da bi zračnoklov izpodrnih lokomotiv ali parobrod. Nadate meni, da je bedasto mislit na možnost kake zvezne s planeti.

* Z vrhnega obzidja na stolni cerkvi v Milatu se je vrgla v globočino 80 letna gospa Luciana Paerolini. S tega obzidja se nudi lep razgled po mestu in je navadno dobro obiskano. Višina znača 70 metrov. Telo nesrečne žene je bilo seveda vse razbito. Poročila se je pred dvema letoma in je živila s svojim možem, ki ima v mestu mednarodni bar, povsem v dobrem razmerju. Nekoliko je bila nervozna in včasih si pototočila, da bo boll to, ker nima nobenega otroka. Od doma je odšla po navadi, da nakupi potrebne stvari. Bila je povsem mirna in nikdo ni antil, kaj je se meravala.

* Pot žrtv lavnine na Tirolskem. Izkušta na Tirolskem poročajo, da je podvzeta družba Berlinčanov, sestoča iz zakoncev Wegener, dr. W. Fischerja, inž. Boyrotta in Oskarja Höhne pred dnevi navale krecnim varnostnim opozorilom smučko ekspedicijo na goro Maggen. Ker se ekspedicija dosedaj še ni vrnila, je odšel na polsvedovane oddelek reševalnega planinskega moštva, ki je ugotovil, da je bila družba izletnikov na severnem poboku omenjenega hriba od ogromne lavnine zasuta in pokopana. Ena žrtv se sedaj že izkopal, ostale štiri pa še niso našle in ni upanja, da ih dobre živo. — Pri

Hieflau-n pa je lavina zasula delo kolodvora, kakor tudi približno 400 m proge do višine 15 metrov. Katastrofa je tako velika, kakor jo že ne pomnijo desetletja. Pri čiščenju proge je zaposlenih 185 mož vojašča in 130 drvarjev. Upajo, da bo promet lahko po prihodnji nedelje vzpostavljen. Promet na progi Hieflau-Eisenberg pa je povprečno en in pol metro v višini zasneženega dolžini 500 metrov. Pri čiščenju je zaposlenih 170 železniških delavcev in 600 drvarjev.

* Wilsonov spomenik v Pragi se postavlja na prostoru pred parlamentom, kjer

bodo najbrže stali tekom časa tudi drugi spomeniki. Tako se govorji v krogih prileg občinskega sveta.

* Turški tedenski praznik. Dne 15. tm. je stopil v Turčiji v veljavo zakon, ki določa en dan odpovedka na teden. Ta dan morajo biti zaprte vse trgovine, pisarne, tovarne in šole brez razlike narodnosti in vere.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Cenjenim damam!
Predno nakupujte svilo za plesne točiste, poglejte si zaloge pri
A. Šinkovič nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19.
Prodaja po konkurenčnih cenah!

Zahtevajte edino le
Ciril in Metodove vžgalice
dobijo se povsod.
Glavni založnik tvrdka
IVAN PERDAN nasledniki, Ljubljana.

Ideal
Naiboljši in najmodernejši pisarniški stroj sedanjnosti.
THE REX CO. LJUBLJANA,
Telefon 268 GRADIŠČE 10 Telefon 268
Specijalna trgovina vseh pisarniških potrebčin.

Cena malih oglašev
vsaka beseda
50 para. — Namatanje
na DIN 5.

Skladišče
s pisarno v Kolodvorski ulici se takoj odda. — Naslov pove uprava »Sl. Narod«. 1308

Razno

Orok
boljših starcev se sprejme v oskrbo in dobri družini. — Naslov pove uprava »Sl. Narod«. 1337

Kompanjona
s kapitalom Din 100.000
išče dobitčankovo indiatrijsko podjetje. — Ponudbe pod »Dobitčankosna 1335« na upravo »Sl. Narod«.

Vsem cenj. darilom
v mestu in na delih se priporoča za izvajanje obrestovanju obrestovanju proti najvišjemu obrestovanju. — Ponudbe pod »Visoke obresti/1336« na upravo »Sl. Narod«.

Zadnjih
Pozor Amerikanci
Preda se iz prete roke
čeprav kmetsko posestvo
z vsemi gospodarskimi
poslopji, z lepin sedanim
vrtem, nizvami, travnik
in gozdovoma. — V hiši
se sedaj nahaja tudi gozdilna,
in sicer na eesti Skofja Loka-kolodvor.

Natancijski pojaznir
daje: M. Kržnik, Rajhenburg.

Kompanjona
s kapitalom Din 100.000
išče dobitčankovo indiatrijsko podjetje. — Ponudbe pod »Dobitčankosna 1335« na upravo »Sl. Narod«.

Izjemno
Na stanovanje
in hranu se sprejmejo
trije gospodje (rokodci). — Naslov pove uprava »Sl. Narod«. 1334

Meblovana soba
z posebnim vhodom in
električno razsvetljavo se
oda. — Naslov pove uprava »Sl. Narod«. 1340

Dve solnčni sobi,
prazni ali mebljani, s
souspomo kuhinje in
množino po dnevnih
cenih. — Zaloge na drobno.
— R. Smeljowski, arhitekt
in mestni stavbnik, posestnik
onekarne na Viču.

1325

Podjetje z lokalom
(strojno pletenje), dobro
idoče, v sredini mesta na
prometnem kranju, — se
prodaja za 175.000 Din. —
Resni kupci naj se oglasi
podjetje pod »Podjetje Din
175.000/1301« na upravo »Sl. Narod«.

1325

Razpis.

Oktrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani
bo oddal potom javne ponudne obravnavne dela in
dobave za izvršitev osrednje kurjave, prezračevalne in
naprave za gorko vodo, poten vodovodna dela ter
dela in dobave za opremo kopelji in stranič v novem
uradnem poslopiju na Miklošičevi cesti.

Proračunena vredna za vse ta dela in dobave znaša
okroglo 2.500.000 Din.

Ponudbe morejo obsegati vse navedena dela in
dobave, nanašati se pa morejo tudi le na osrednjo
kurjavo, prezračevalno in napravo za gorko vodo na
eni ter vse ostale dela in dobave na drugi strani.

Zapečetene, na ovitku z napisom: »Ponudba za
izvršitev osrednje kurjave itd.«, oziroma »Ponudba za
vodovodna dela itd. v Uradnem poslopiju Okrožnega
urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani« opremljene
ponudbe je vložiti najpozneje

do 26. marca 1924 ob 12. uri

pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Turski trg 4/I.

Ponudbe, ki bi došle pozneje, ne bodo v nobenem
slučaju vpoštovane.

Za ponudbe, oddajo in izvršitev razpisanih del
merodajni predpisi, pogoji, načrti in proračuni so
reflektantom na vpogled pri Okrožnem uradu za zavarovanje
delavcev med urednimi urami, oziroma si jih
morejo tam nabaviti za napravno ceno.

V Ljubljani, dne 19. februarja 1924.

**Oktrožni urad za zavarovanje delavcev
v Ljubljani.**

Predsednik:
Dr. Golia s. r. Ravnatelj:
Kocmuri s. r.

VELIKA ZALOGA VSEGDA
elektrotehničnega materiala
MOTORJEV - SVETILNIH TELES - GRADNJE
ELEKTRARN - INSTALACIJ
ELETROTEHNIČNO PODJETJE
LEOPOLD TROTNIK
LJUBLJANA - SV. PETRA CESTA 25.
NA DEBELO! NA DROBNO!

Josip Petelinč
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.
Priporočamo na veliko in malo
galanterijo, nogavice, razne sukanice, gumbe,
čipke, vezenino, sprejalne palice, kravate,
srace, čevljarske in krojaške potrebščine.
Naj nižja cena. Postrežba točna.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.